

श्री. कुकडेश्वर आदिवासी हिरडा औद्योगिक
उत्पादक सहकारी संस्था मर्या. जुन्नर, जि. पुणे या
संस्थेला राष्ट्रीय सहकारी विकास निगम
योजनेतर्गत शासकीय भाग-भांडवल मंजूर
करणेबाबत (कोल्हे कमिटी)

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रक्रिया-१११०/प्र.क्र.९८(भाग-२)/९-स,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- ३१ मार्च, २०१७

वाचा :-

१. शासन निर्णय क्रमांक : प्रक्रिया-११२००४/प.क्र.१६२(अ)/९-स, दि.१२.१०.२००७.
२. पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र दि. १.७.२०१६
३. मुख्य व्यवस्थापक, राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँक(नाबार्ड), मुंबई यांचे दि.१०.९.२०१२ व दि.१६.११.२०१५ चे पत्र
४. शासन निर्णय क्रमांक:- प्रक्रिया-१११०/प्र.क्र.९८/९-स, दिनांक १.४.२०१३
५. शासन निर्णय क्रमांक:- प्रक्रिया-१११०/प्र.क्र.९८/९-स, दिनांक २२.८.२०१४, दि. २०.३.२०१५ व दि.३१.०३.२०१६.
६. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक:- अर्थस:-२०१६/प्र.क्र.८९/अर्थ-३, दि.२०.०४.२०१६.

प्रस्तावना :-

राज्यातील शेतकऱ्यांनी उत्पादित केलेल्या कृषि मालाला योग्य व रास्त भाव मिळावा तसेच स्थानिक स्तरावर रोजगार निर्मिती व्हावी या उद्देशाने संदर्भ-१ येथील शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार राज्यातील कृषि प्रक्रिया सहकारी संस्थांना १:९ या प्रमाणात खालील आकृतीबंधात दर्शविण्यात आल्यानुसार अर्थसहाय्य मंजूर करण्यात येते.

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	तपशील	टक्केवारी (प्रकल्प किंमतीच्या)	आर्थिक आकृतीबंध (कमाल रु.५००.००)
१	राज्य शासनाच्या हमीवर राष्ट्रीय सहकारी विकास निगम, नवी दिल्ली किंवा इतर वित्तीय संस्थेकडून कर्ज.	६०%	३००.००
२	राज्य शासनाचे भाग-भांडवल	३६%	१८०.००
एकूण {१+२} :-		९६%	४८०.००
३	संस्थेचे स्व भाग-भांडवल	०४%	२०.००
एकूण :-		१००%	५००.००

२. हिरडा हे उत्पादन कृषी उत्पन्न बाजार समिती (विकास व नियमन) अधिनियम १९६३ मधील कृषी उत्पन्नाच्या व्याख्येनुसार कृषी उत्पादनातर्गत Forest Product असल्याची स्पष्ट तरतूद असल्यामुळे श्री. कुकडेश्वर आदिवासी हिरडा औद्योगिक उत्पादक सहकारी संस्था मर्या. जुन्नर, जि. पुणे या संस्थेमार्फत उभारण्यात येत असलेल्या रु.३३६.३५ लाख किंमतीच्या “हिरडा प्रक्रिया” प्रकल्पास संदर्भीय क्रमांक ४ येथील दिनांक ९.०४.२०१३ च्या शासन निर्णयान्वये कृषि प्रक्रिया सहकारी संस्थांना ४:३६:६० या प्रमाणात अर्थसहाय्य या योजनेअंतर्गत खालील आकृतीबंधानुसार प्रशासकीय मंजूरी देण्यात आलेली आहे.

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	तपशील	टक्केवारी (प्रकल्प किंमतीच्या)	४:३६:६० या प्रमाणात शासनाने मंजूर केलेला आर्थिक आकृतीबंध (कमाल रु.३३६.३५)
१	२	३	४
१	रा.स.वि.नि. किंवा इतर वित्तीय संस्थांकडून कर्ज	६०%	२०१.०९
२	राज्य शासनाचे भाग-भांडवल	३६%	१२१.०९
	एकूण {१+२} :-	९६%	३२२.८९
३	संस्थेचे स्व भाग-भांडवल	०४%	१३.४६
	एकूण {१+२+३} :-	१००%	३३६.३५

३. संस्थेच्या प्रकल्पास राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँक(नाबार्ड), मुंबई यांच्या दिनांक १०.९.२०१२ च्या संदर्भीय पत्रान्वये Umbrella Programme on Natural Resource Management (UPNRM) याखाली सदर संस्थेच्या एकूण रु.४३७.६४ लक्ष किंमतीच्या प्रकल्पास खालील आकृतीबंधात मान्यता दिलेली आहे :-

(रुपये लाखांत)

अ. क्र.	तपशील	राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँक(नाबार्ड), मुंबई यांच्या दिनांक १०.९.२०१२ या पत्रान्वये मंजूर केलेला आर्थिक आकृतीबंध (कमाल रु.४३७.६४)
१	२	३
१	राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँक(नाबार्ड)कडून शासन हमीशिवाय कर्ज.	१८३.३१
२	राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँक(नाबार्ड) कडून शासन हमीशिवाय खेळते भागभांडवल	५३.२४
३	राज्य शासनाचे भाग-भांडवल	१२१.०९
	एकूण {१+२} :-	३५७.६४

४	संस्थेचे स्व भाग-भांडवल	८०.००
एकूण {१+२+३} :-		४३७.६४

४. संस्थेस अर्थसहाय्य वितरीत करण्याचा आकृतिबंध उपरोक्त वाचा मधील संदर्भ तीन च्या दिनांक १६.११.२०१५ रोजीच्या पत्राद्वारे नाबार्ड कडून सुधारित केलेला आहे. तथापी, सदर आकृतिबंधामध्ये शासनाच्या भागभांडवलाच्या किंमतीमध्ये कोणताही बदल केलेला नसुन सदर रक्कम रु.१२१.०९ लाख इतकीच आहे.

(रुपये लाखांत)

अ.क्र.	तपशिल	रक्कम
१.	नाबार्ड कर्ज	२५२.५२
२.	शासन भागभांडवल	१२१.०९
३.	स्व:भागभांडवल	८०.००
४.	खेळते भागभांडवल	२०.८०
	एकूण	४७४.४१

५. श्री. कुकडेश्वर आदिवासी हिरडा औद्योगिक उत्पादक सहकारी संस्था मर्या. जुन्नर, जि. पुणे या संस्थेच्या एकूण रु.४७४.४१ लक्ष किंमतीच्या प्रकल्पास राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँक(नाबार्ड), मुंबई यांच्या दिनांक१६.११.२०१५ च्या संदर्भीय पत्रान्वये Umbrella Programme on Natural Resource Management (UPNRM) याखाली मान्यता देण्यात आलेली असून नाबार्डने मंजूर केलेल्या वित्तीय आकृतीबंधानुसार सदर संस्थेस नाबार्डकडून रु.२५२.५२ लक्ष इतके कर्ज आणि रु.२०.८० लक्ष इतके खेळते भाग-भांडवल शासन हमीशिवाय उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे. नाबार्डने मान्यता दिलेल्या प्रस्तावानुसार शासकीय भागभांडवलाची रक्कम मूळ रु.३३६.३५ लक्ष किंमतीच्या ३६% म्हणजे रु.१२१.०९ इतकीच आहे.

६. सदर संस्थेस वाचा मधील क्रमांक ५ नुसार दि. २२.८.२०१४ च्या शासन निर्णयान्वये रु. ३४,९३,०००/- , दि. २०.३.२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये रु. ८,७३,०००/- व दि. ३१.०३.२०१६ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये रु.२०,३८,०००/- असे एकूण रु. ६४,०४,०००/- वितरीत करण्यात आले आहेत. उपरोक्त परिच्छेद ४ मधील अटीच्या अधीन राहून संस्थेने स्व:भागभांडवलाची रक्कम बँकेत जमा केल्याबाबतच्या पुराव्याची प्रत शासनाकडे सादर केलेली असल्यामुळे परि. २ मध्ये नमूद केलेल्या विहीत वित्तीय आकृतीबंधानुसार श्री. कुकडेश्वर आदिवासी हिरडा औद्योगिक उत्पादक सहकारी संस्था मर्या. जुन्नर, जि. पुणे या संस्थेस अनुज्ञेय असलेल्या शासकीय भाग-भांडवलाच्या रु.१२१.०९ लक्ष रक्कमेपैकी पुढील हप्त्याची रक्कम रु.१०,०९,०००/- (अक्षरी रुपये दहा लाख नऊ हजार फक्त) मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत शासन खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे :-

शासन निर्णय:-

श्री. कुकडेश्वर आदिवासी हिरडा औद्योगिक उत्पादक सहकारी संस्था मर्या. जुन्नर, जि. पुणे या संस्थेला कृषि प्रक्रिया सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य योजनेअंतर्गत मंजूर वित्तीय आकृतीबंधानुसार अनुज्ञेय असलेल्या शासकीय भाग-भांडवलाच्या रु.१२१.०९ लक्ष रक्कमेपैकी पुढील हप्त्याची रक्कम रु.१०,०९,०००/- (अक्षरी रुपये दहा लाख नऊ हजार फक्त) वितरीत करण्यास या शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात येत आहे. शासकीय भाग-भांडवलाच्या परतफेडीच्या अटी व शर्ती संदर्भीय क्रमांक १ येथील दिनांक १२.१०.२००७ च्या शासन निर्णयातील (प्रत संलग्न) तरतूदीनुसार राहतील.

२. या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या रक्कम रु.१०,०९,०००/- (अक्षरी रुपये दहा लाख नऊ हजार फक्त) या रकमेचे आहरण करून श्री. कुकडेश्वर आदिवासी हिरडा औद्योगिक उत्पादक सहकारी संस्था मर्या. जुन्नर, जि. पुणे या संस्थेला वितरित करण्याकरिता लेखाधिकारी, पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे कार्यालय, पुणे यांना "आहरण व संवितरण अधिकारी" व पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना "नियंत्रण अधिकारी" म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर केलेली रक्कम जिल्हा कोषागार अधिकारी कार्यालय, पुणे येथून आहरित करून संस्थेस वितरीत करण्याची कार्यवाही आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच नियंत्रण अधिकारी यांनी करावी. त्यास अनुसरून उक्त परि. १ मधील अटीची पूर्तता झाल्यानंतरच रक्कम रु.१०,०९,०००/- (अक्षरी रुपये दहा लाख नऊ हजार फक्त) चा धनादेश

श्री.कुकडेश्वर आदिवासी हिरडा औद्योगिक उत्पादक सहकारी संस्था मर्यादित जुन्नर ता. जुन्नर,
जि. पुणे

"SHRI KUKADESHWAR ADHIVASI HIRDA AUDHYOGIK UTPADAK SAHAKARI
SANSTHA MARY. JUNNER, TAL. JUNNER, DIST. PUNE. "

या नांवाने काढण्यात यावा व सदर धनादेश संस्थेस वितरित करण्यात यावा.

३. याव्यतिरिक्त श्री. कुकडेश्वर आदिवासी हिरडा औद्योगिक उत्पादक सहकारी संस्था मर्या. जुन्नर, जि. पुणे या संस्थेस शासकीय भाग-भांडवलाच्या परतफेडीसाठी नेहमीच्या अटी व शर्ती (त्यात काही सुधारणा /बदल असल्यास त्यासह) बंधनकारक राहतील. त्याचप्रमाणे दिनांक ९.४.२०१३ च्या शासन निर्णयातील सर्व अटींचे पालन करणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.

४. वरीलप्रमाणे मंजूर केलेली शासकीय भाग-भांडवलाची रक्कम रु.१०,०९,०००/- (अक्षरी रुपये दहा लाख नऊ हजार फक्त) चा खर्च "मागणी क्र.व्ही-३, ४४२५-सहकारावरील भांडवली खर्च, (००) (१०८) इतर सहकारी संस्थांमधील गुंतवणूका (०२) सहकारी संस्करण संस्था - पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना- राज्य योजनांतर्गत योजना (०२) (०८) कृषि प्रक्रिया संस्थांना भाग भांडवली अंशदान (कोल्हे समिती) (राज्य योजना) (४४२५ ०७५९) ३२, अंशदाने" या लेखाशिर्षाखाली सन २०१६-१७ च्या मंजूर तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

५. सदरच्या रकमेचा विनियोग संस्था आवश्यक त्या संबंधित बाबींकरिताच करीत आहे, याबाबतचे नियंत्रण पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी ठेवावे व याबाबतचा अहवाल शासनास वेळोवेळी सादर करण्यात यावा. त्याचप्रमाणे पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, पुणे (ग्रामिण) यांनी संस्थेच्या कामकाजावर आणि प्रकल्प उभारणीवर लक्ष ठेवावयाचे आहे. संस्थेच्या कामाच्या प्रगतीचा तिमाही अहवाल जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, पुणे (ग्रामिण) यांनी पणन संचालक, पुणे यांना सादर करावा. संस्थेकडून योग्य वेळी व योग्य प्रमाणात वसूली होण्याबाबत यथायोग्य दक्षता घेणे, पणन संचालक यांचेवर बंधनकारक राहिल. या कामी कुचराई झाल्यास एकरक्कमी अर्थसहाय्याची रक्कम वसूल करण्याचे अधिकार शासनाकडे राहतील. संस्थेचा प्रकल्प विहित मुदतीत पूर्ण करण्याबाबत संस्थेने योग्य ती काळजी घ्यावी.
६. या प्रकल्प खर्चामध्ये वाढ झाल्यास सदर वाढीव किंमत संस्थेने स्वबळावर उभी करावयाची आहे. वाढीव प्रकल्प किंमतीमध्ये शासनाचा कोणताही अर्थसहाय्याचा सहभाग असणार नाही, याची संस्थेने नोंद घ्यावी.
७. महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका, नियम १४८ व १५३ अन्वये शासनाने दिलेली कर्जे व त्यावरील व्याजाची वेळवेळी वसुली नियमितपणे केली जात आहे व त्या सरकारी लेख्यात यथोचितरित्या जमा केल्या जात आहेत, यावर संनियंत्रण ठेवण्याची जबाबदारी विभागीय नियंत्रक अधिका-याची आहे. तसेच दिलेल्या कर्जासंबंधीचे अभिलेख संकलित करणे, लेखे अद्ययावत ठेवणे आणि त्या संदर्भातील इतर आवश्यक कार्यवाही करणे ही जबाबदारी देखील संबंधित नियंत्रक अधिका-याची आहे. या संदर्भातील सूचना वित्त विभागामार्फत यापूर्वीच देण्यात आल्या आहेत.
८. हे आदेश वित्त विभागाचे वाचामधील ६ मध्ये उल्लेख केलेल्या शासन परिपत्रकाद्वारे प्रशासकीय विभागास दिलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.
९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०३३११५००२५७६०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(महेंद्र पुजारी)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

०१. मा. राज्यपाल महोदय यांचे प्रधान सचिव
०२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव सचिव
०३. मा. मंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव
०४. मा. राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव
०५. सर्व मा. विधीमंडळ सदस्य,
०६. महालेखापाल-१ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.

०७. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई.
०८. महालेखापाल-२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर
०९. महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर
१०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
११. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
१२. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
१३. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१४. पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१५. कक्ष अधिकारी, नियोजन विभाग (का.१४३१) मंत्रालय, मुंबई
१६. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग (व्यय-२)/(अर्थसंकल्प-१३), मंत्रालय, मुंबई
१७. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, पुणे(ग्रामिण)
१८. लेखाधिकारी, पणन संचालनालय, म. रा. पुणे-१
१९. कार्यासन अधिकारी (१७-स), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२०. अवर सचिव (२१-स), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२१. अध्यक्ष, श्री. कुकडेश्वर आदिवासी हिरडा औद्योगिक उत्पादक सहकारी संस्था मर्या. जुन्नर, जि. पुणे
२२. निवड नस्ती (९स).